

Journal of
Buddhist Innovation Review

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ
An Integrated Buddhist Building Up the Immunity for the Development of Thai
Youths' Quality of Life through the Dare Project

Research Articles

บทความวิจัย

ปัญญา เรือนดี

Punya Ruendee

พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Ph.D. Student Department of Buddhist Studies Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya
University

E-mail: Punya5335@gmail.com

Article history

Received: May 16, 2024 / Revised: July 9, 2024

Accepted: July 26, 2024 / Available Online: August 5, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัย “การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ” มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ (1) เพื่อศึกษาหลักการและกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยในโครงการแดร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2) เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่ใช้ในการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยในโครงการแดร์ และ (3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์ เชิงพุทธบูรณาการ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก 23 รูป/คน วิเคราะห์และนำเสนอด้วยการบรรยายพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า การสร้างภูมิคุ้มกันแก้ปัญหาเสพติดโดยสร้างความเข้มแข็งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสนับสนุนให้ทุกฝ่ายเข้ามามีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหา โครงการแดร์ ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาส่วนตัว ปัญหาเสพติด กระบวนการโครงการแดร์ ประกอบด้วย (1) วางแผนผลิตครูตำรวจแดร์ (2) ประสานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการแดร์ (3) ให้สถานศึกษาสร้างการมีส่วนร่วมของกลไก/เครือข่ายนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ คนในชุมชน (4) ให้สถาบันการศึกษา ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดระเบียบรอบสถานศึกษา หลักพุทธธรรมที่ใช้สร้างภูมิคุ้มกันเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทย ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาเสพติดที่สำคัญคือ หลักเบญจศีล เบญจธรรม หลักโยนิโสมนสิการ หลักกัลยาณมิตร หลักอบายมุข 6 และหลักทศ 6 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ โครงการ

แดร์สอนให้รู้พิษภัยยาเสพติด คิดแก้ปัญหาอย่างแดร์ ประยุกต์หลักธรรมนำพาความสุขแท้ พัฒนาคุณภาพแก่เยาวชนไทย” ได้รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทย DSCB โดย D (D.A.R.E) หลักสูตรแดร์, S (School) โรงเรียนแดร์ ผ่านโครงการคุณธรรมจริยธรรม, C (Community) ชุมชนหมู่บ้านศีล 5 ผ่านโครงการ บวร (วัดบ้านโรงเรียน) และ B (Buddhist principles) หลักพุทธธรรม สอดแทรกในบทเรียน สร้างวิธีคิดแบบแดร์ด้วยหลักคุณธรรมเป็นที่ตั้ง

คำสำคัญ: การสร้างภูมิคุ้มกัน, พัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทย, พุทธบูรณาการ, โครงการแดร์

Abstract

This dissertation entitled ‘An integrated Buddhist building up the immunity for the development of Thai youths’ quality of life through the Dare Project’ has three objectives: 1) to study the principles and processes in building up the immunity for the Development of Thai Youths’ quality of life through the Dare Project of Royal Thai Police, 2) to study Buddhist principles in building up the immunity for the Development of Thai Youths’ quality of life through the Dare Project, and 3) to propose the integrated Buddhist model in building up the immunity for the development of Thai youths’ quality of life through the Dare Project. This research employed the qualitative research methodology done by studying documents, related research works and in-depth interview of 23 scholars and then content analysis was made by means of the descriptive analysis accordingly.

The research results clearly showed that building up the immunity is purposely assigned to solve the problem of drug done through strengthening the family, school, and community where all stakeholders are actively taken part in the prevention and solution of drug problem by the help of the Dare Project; students’ ability in solving personal problem especially drug problem is enragedly supported. As far as the Dare Project is concerned, it consists of the following: 1) planning to producing the Dare Police Teacher, 2) coordinating schools for joining the project, 3) educational institutions should be a part in making mechanism/networks of students, teachers, parents, polices and people in the community, 4) the regulations surrounding the educational institutions should be made by schools and Royal Thai police including involved departments. As for the Buddhist principles in building up the immunity for the Development of Thai Youths’ quality of life especially the ones in dealing with problem of drug are concerned, they are of five precepts, five virtues, Yonisomanasikāra, good friendship, six kinds of vices and six directions. The body of knowledge gained from the research showed that while conducting the Dare Project students are taught to understand the danger of drug, the solution based on the Dare Project, the application of Buddhist principles to bringing about the real happiness, the development of Thai youths’ quality of life, the model in building up the immunity for the development of Thai youths’ quality of life comes as ‘DSCB’ where D (D.A.R.E) the Dare Project, S means the dare school done through the project of moral development, C means community referring to Five Precepts Based Community where temple, community and school are actively taken part in, and B means Buddhist principles where

Buddhist teachings are inserted in the topic of learning supported by the Dare Thinking through the given virtues correspondingly.

Keywords: Building Up the Immunity: Development of Thai Youths' Quality of Life: Integrated Buddhist: the Dare Project

บทนำ

คุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยเสื่อมโทรมลงจากปัญหาที่สำคัญคือปัญหายาเสพติดในเยาวชนไทย ซึ่งเป็นปัญหาของประเทศทั่วโลกถือว่าเป็นสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วง ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศ จากข้อมูลการเข้ารับการบำบัดรักษาตลอดปี 2524 พบยาบ้ายังคงเป็นชนิดที่แพร่ระบาดมากที่สุด ร้อยละ 75 รองลงมาคือ ไอซ์ร้อยละ 8.6 กัญชาแห้ง ร้อยละ 4.7 และเฮโรอีน ร้อยละ 3.9 ตามลำดับ โดยมีกลุ่มประชากรอายุระหว่าง 18-24 ปีซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่น เยาวชนมีส่วนร่วมเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 24 รองลงมาเป็นกลุ่มประชากรในอายุมากกว่า 39 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22 ในส่วนของกลุ่มอาชีพ พบว่ากลุ่มผู้ใช้แรงงาน มีส่วนร่วมการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 29 รองลงมาเป็นกลุ่มรับจ้าง ร้อยละ 27 สิ่งบ่งชี้ปัญหาการแพร่ระบาดในพื้นที่ว่าเป็นปัญหายังคงมีอยู่ คือ ราคายาบ้าในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกลงอย่างต่อเนื่อง (Office of the Narcotics Control Board, 2021, p. 2)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมาย เพื่อรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยของสังคม นอกเหนือจากความรับผิดชอบด้านการปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นหน้าที่หลักแล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นว่า D.A.R.E. (DRUG ABUSE RESISTANCE EDUCATION) เป็นโครงการที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั่วโลก ว่ามีประสิทธิภาพในการหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้าสู่โรงเรียนอย่างได้ผล และยังสามารถสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับสังคมได้อีกส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีลักษณะของการฝึกกำลังระหว่างตำรวจ โรงเรียน ครู อาจารย์ บิดา-มารดา ผู้ปกครอง และชุมชน เข้าแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ “ราษฎร์-รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด” อันเป็นแนวทางแก้ไขปัญหายาที่ยั่งยืน กำหนดให้มีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้แนวคิดการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ในเด็กและเยาวชนโดยมีกรอบการดำเนินงานแก้ไขและป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 5 ด้านคือ ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวังและด้านการบริหารจัดการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่เป็นระบบครบวงจร (Royal Thai Police, 1999, p. 2) โดยหลักสูตรนี้จัดอยู่ในกลุ่มสาระวิชาสุขศึกษา มีทั้งหมด 13 คาบๆ ละ 1 ชั่วโมงๆ ละ 1 บท มีรายละเอียดหลักสูตรนี้ทั้งสิ้น 10 บท หลักสูตรนี้เพื่อส่งเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหายาส่วนตัว ปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติดนักเรียนสามารถตัดสินใจโดยใช้รูปแบบ แดร์ คือการเลือกวิธีการดำเนินการโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบและผลที่อาจเกิดตามมา การนำเสนอบทเรียนมีรูปแบบที่น่าสนใจ และเกิดผลสัมฤทธิ์ ในเชิงประจักษ์แก่นักเรียนโดยมีสถานการณ์จำลองและแสดงบทบาทสมมติให้นักเรียนได้ทำการฝึกปฏิบัติค้นหาวิธีแก้ปัญหาร่วมกันกับเพื่อนและตัดสินใจเลือกทำอย่างมีความรับผิดชอบในการ

ตัดสินใจนั้นๆ นอกจากนี้ยังมีการฝึกทักษะวิธีการต่อต้านแรงกดดันจากเพื่อนและความรู้สึกภายในของตัวเอง อันเป็นการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร หลักการและสมมติฐานที่ได้มาจากการค้นคว้าวิจัย นักเรียนสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่นที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ให้ความหมายไว้ว่าระดับความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมและระดับความพึงพอใจในความต้องการส่วนหนึ่งของมนุษย์เป็นระดับของการมีชีวิตที่ดี มีความสุข (Thai Health Promotion Foundation (ThaiHealth), 2013, p. 16) ขณะที่กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กว่าเป็น เรื่องของการรับรู้ถึงความเป็นอยู่ที่ดีของตนเอง ความพึงพอใจในสภาพที่เป็นอยู่ทั้งในด้านวัตถุ จิตใจ พฤติกรรมและความเสี่ยง สุขภาพและความปลอดภัย ความสัมพันธ์ในครอบครัวและเพื่อนฝูง การศึกษา (The United Nations Children's Fund: UNICEF, 2007, p. 4) หรือเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความ สมบูรณ์ของชีวิตของแต่ละบุคคลภายใต้มิติคุณภาพชีวิตเด็ก ไว้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 มิติ ได้แก่ ด้าน วัตถุ ด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ความปลอดภัย ด้านพฤติกรรมเสี่ยง และ ด้านคุณภาพความเป็นอยู่ในโรงเรียน (Journal of Nursing Scholarship. 2007, 37 (2);128-133)

สังคมไทยส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนิกชน ซึ่งมีหลักธรรมเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันในทุกด้าน โดยเฉพาะเด็กนักเรียนที่อาจรู้ไม่เท่าทันอันตรายต่าง ๆ ที่เข้ามา เช่น ยาเสพติดหลายชนิด ควรมีหลักธรรม เพื่อคุ้มครองตัวเอง อาทิ ว่า เบญจศีล เบญจธรรม เป็นควรละเว้นและข้อควรประพฤติทางกาย วาจา ใจ (the Five Precepts, five ennobling virtues and precepts to be observed, 1997, pp. 9-13) หลัก วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ เป็นวิธีคิดที่มีประโยชน์สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ให้รู้จักคิดเป็นก็เป็นสุข (Buddhadhamma Extended Edition, 2014, p. 627) หลักกัลยาณมิตร การเลือกคบคนเป็นสิ่งสำคัญ มาก หากเราคบคนดี ชีวิตของเราจะดี มีความเจริญรุ่งเรือง อุปนิสัยที่ดีๆ จะเกิดขึ้น เพราะคนดีหรือบัณฑิต จะคอยแนะนำสิ่งที่ถูกต้องดีงามเสมอ (Thai Tripitaka Mahachulalongkornrajavidyalaya , 1996:24/28/152)ออบายมุข 6 ทางของความเสื่อม ทางแห่งความพินาศ เหตุความย่อยยับแห่งโรคทรัพย์ และความ เสื่อมเสีย ในทางแห่งชื่อเสียง ความแตกแยกของครอบครัว และความสงบร่มเย็นของบ้านเมือง และหลัก สร้างความสัมพันธ์การพัฒนาคนให้รู้จักถึงหน้าที่ทางครอบครัวของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสมซึ่งเรียกว่า หลักทศ 6 (Buddhadhamma Extended Edition, 2014, p. 369) ซึ่งหลักพุทธธรรมจะเป็นหลักในการยึด เนี่ยวหรือเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อรู้เท่าทันยาเสพติดและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่องการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ โดยในงานวิจัยนี้จะเน้นการวิจัยหลักธรรมที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับเยาวชนมากที่สุดได้แก่หลักเบญจศีล เบญจธรรม หลักโยนิโสมนสิการ หลักกัลยาณมิตร หลักออบายมุข และหลักทศทั้ง 6 มาบูรณาการกับโครงการแดร์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ในการ สร้างภูมิคุ้มกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีของเยาวชนไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักการและกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยในโครงการแดร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่ใช้ในการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยในโครงการแดร์
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ภาคเอกสาร โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Analysis) และภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร (Documentary Study) ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสารที่เป็นข้อมูลชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) คือ พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2539 ข้อมูลทุติยภูมิ คือ วรรณคดีภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2554 หนังสือ ตำราเอกสารวิชาการ บทความ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย และดุชนิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Research) เพื่อให้ทราบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในภาคสนาม

จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษาวิจัย และ การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย (Descriptive Presentation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ จากการรวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยค้นพบประเด็นคำตอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ตามลำดับ ดังนี้

1. หลักการและกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยในโครงการแดร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คุณภาพชีวิตมีความสำคัญและจำเป็นต่อบุคคล และสังคมเป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถกำหนดการสร้างเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อให้ระดับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้และเพื่อให้การพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่เป้าหมายที่ปรารถนาบุคคลแต่ละคน และแต่ละครอบครัวจึงมีการพัฒนาตนเอง โดยส่วนใหญ่ทุกคนจะมีคุณภาพชีวิตในระดับที่พอใจนั้นจะต้องได้รับการตอบสนองความต้องการ 4 ระดับ ด้วยความต้องการตั้งแต่ด้านร่างกาย (ขั้นพื้นฐาน) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการผูกพันของสังคม และความต้องการการยกย่อง เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่วนความต้องการระดับ 5 คือความต้องการความสำเร็จใน

ชีวิต ภายใต้มิติคุณภาพชีวิตเด็ก ไว้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 มิติ ได้แก่ ด้านวัตถุ ด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ความปลอดภัย ด้านพฤติกรรมเสี่ยง และด้านคุณภาพความเป็นอยู่ในโรงเรียน (Journal of Nursing Scholarship. 2007, 37 (2);128-133) ปัญหาคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยที่เสื่อมโทรมลงที่สำคัญคือปัญหายาเสพติดในเยาวชนไทยซึ่งเป็นปัญหาของประเทศที่บั่นทอนคุณภาพชีวิตตั้งแต่เยาวชน ครอบครัว สังคมและประเทศชาติผลกระทบต่อผู้เสพยาเสพติดที่สำคัญคือ (1) ผลต่อร่างกาย เช่น ทรมานใจ สิ้น หลอดเลือดอุดตัน ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็วผิดปกติ (2) ผลต่อระบบประสาท ตึงเครียดแต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะมีอาการประสาทหล้า การตัดสินใจช้าและผิดพลาดหากใช้นานจะทำให้สมองเสื่อม ทำลายระบบการหายใจทำให้หมดสติและถึงแก่ความตายได้ (3) ผลต่อจิตใจ ซึมเศร้า กลายเป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวง มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่น หวาดหวั่น หวาดกลัว ประสาทหลอน ซึ่งเกิดขึ้นแล้ว อาการจะคงอยู่ตลอดไป แม้ช่วงที่ไม่ได้เสพยาก็ตาม และ (4) ผลต่อพฤติกรรม กระวนกระวายใจ ก้าวร้าวขึ้น เมื่อรวมกับโรคจิตชนิดหวาดระแวง คิดว่าจะมีคนมาทำร้าย มักจะทำร้ายผู้อื่นก่อน ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Veerayuth, Charoenbun ครูตำรวจแดร์ รอง สว. (ป.) สภ.เมืองนครนายก กล่าวว่า ปัญหาเสพติดมีผลต่อภูมิคุ้มกันคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยอย่างมากเพราะหากใช้มันแล้วจะเสื่อมทุกอย่าง (11 January 2024; interview) และสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Chaemchoun Songvudhi นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสบกเขี้ยว กล่าวว่า ปัญหาเสพติดมีผลกระทบต่อตนเอง คือ สุขภาพไม่แข็งแรง ไม่สดใส บุคลิกภาพไม่น่ามอง ผลต่อครอบครัว คือสมาชิกภายในครอบครัวเกิดความเครียด วิตกกังวลเกิดความระแวงเนื่องจากสมาชิกในครอบครัวติดยาเสพติด ขาดความสุขภายในครอบครัว และผลสังคม คือ สังคมขาดทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ เพราะคนในสังคมต้องเผชิญปัญหาเสพติด และสังคมยังต้องเผชิญกับปัญหาการลักขโมย เนื่องจากผู้ติดยาเสพติดต้องการเงินไปซื้อยาจึงลักทรัพย์นั่นเอง (11 January 2024; Interviewer)

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภูมิคุ้มกันแก้ปัญหาเสพติดได้ด้วยการป้องกันยาเสพติดในตนเองด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเสพติด การเลือกคบเพื่อนที่ดี หลีกเลี่ยงยาเสพติดทุกชนิด การป้องกันยาเสพติดในครอบครัวด้วยความรักความอบอุ่นในครอบครัวคอยเฝ้าระวังคนในครอบครัวมิให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และการป้องกันยาเสพติดในสังคม ด้วยความร่วมมือกันทั้งภาครัฐและเอกชน โรงเรียน วัด และชุมชนเพื่อเฝ้าระวังมิให้เกิดปัญหาเสพติดขึ้นในชุมชนสังคมของตนเอง ซึ่งการสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันตนเองของเยาวชนให้ปลอดภัยจากปัญหาเสพติดสามารถทำได้โดย (1) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด (2) มีความภาคภูมิใจโดยนับถือตนเอง (3) สำนึกในบทบาทหน้าที่ของตน (4) ทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใส (5) เลือกคบเพื่อนที่ดี (6) ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (7) รู้จักแก้ไขปัญหาวิตถิรในทางที่ถูก (8) ปรึกษาผู้ใหญ่เมื่อมีปัญหา โครงการแดร์ เป็นโครงการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน ออกแบบมาสำหรับใช้กับนักเรียนกลุ่มก่อนวัยเสี่ยงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มุ่งไปที่เด็กนักเรียนชั้น ประถมปีที่ 5 และปีที่ 6 เป็นหลักเนื่องจากผลการวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่าเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่เปิดรับต่อข้อมูลในการต่อต้านการใช้สิ่งเสพติดได้ดีที่สุด สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ Valin, Phraikhet ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดสบกเขี้ยว กล่าวว่า โครงการแดร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยได้ เพราะวิทยากรที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานโดยตรงเกี่ยวกับปัญหาเสพติด จึงมีองค์ความรู้ คำแนะนำต่างๆ และ

มีกรณีตัวอย่างจากผู้ติดตามเสพติด มาสอนแก่นักเรียนและเยาวชน เพื่อให้ตระหนักถึงพิษภัยของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด อีกทั้งโครงการนี้ยังสอนทักษะในนักเรียนเพื่อเป็นหูเป็นตาให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อลดปัญหายาเสพติดในสังคม (11 January 2024; interview) โดยเนื้อหาหลักสูตรแดร์ มีความโดดเด่นในรูปแบบของการนำเสนอข้อมูลให้แก่เด็กนักเรียน โดยมีการศึกษาวิจัยค้นคว้าอย่างเป็นระบบ รวมทั้งกิจกรรมในหลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบเพื่อส่งเสริมสร้างความสามารถของเด็กนักเรียนในการแก้ไขปัญหาส่วนตัว ปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติดเด็กนักเรียนสามารถตัดสินใจโดยใช้รูปแบบแดร์ประกอบด้วย (1) ระบุถึงปัญหา (2) ประเมินทางเลือก (3) ตัดสินใจเลือก และ (4) ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Rattanaorn Phanomporn ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนยอ กล่าวว่าโครงการแดร์สามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกันได้เมื่อเด็กได้รับทราบโทษภัยของยาเสพติด ได้รับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีกับตนเอง ปลูกฝังคุณธรรมเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเองให้เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนได้ (11 January 2024; Interview) และสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ PhramahaThaveemongkol Srimaratana เจ้าอาวาสวัดหนองทองทราย กล่าวว่าโครงการแดร์ช่วยให้ตนเองห่างไกลจากยาเสพติด ครอบครัวจะมีความสุขไม่ทำร้ายกัน ไม่ทะเลาะกัน สังคมจะไม่เกิดปัญหาไม่มีการลักขโมยไม่มีการมั่วสุมยาเสพติด คุณภาพชีวิตจะดีขึ้น (12 January 2024; interview) โครงการแดร์ เป็นโครงการในการแก้ไขปัญหาเสพติด โดยใช้หลักการป้องกันนำหน้าการปราบปราม มุ่งเน้นกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด ให้มีภูมิคุ้มกันยาเสพติดและใช้ปรัชญาของการศึกษาแผนใหม่ที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ตลอดจนจัดให้มีกิจกรรมที่ผู้ปกครอง ชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เยาวชนซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Phaophakon Ramnuch รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครนายก กล่าวว่า โครงการแดร์เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้นักเรียนในระดับเบื้องต้นเท่านั้นหลังจากที่ผ่านหลักสูตรแล้วทุกคนจะมีภูมิคุ้มกันทางยาเสพติดที่ดีขึ้น แต่ปัจจัยที่ทำให้เด็กบางคนไปใช้ยาเสพติดเนื่องจากขาดความรู้อย่างต่อเนื่องในการสร้างภูมิคุ้มกันอย่างสม่ำเสมอมีโอกาสนำให้เด็กกลับเข้าไปใช้ยาเสพติด ดังนั้นจึงควรให้ความรู้ที่ถูกต้องเรื่องของอันตรายพิษภัยจากยาเสพติดให้กับผู้ปกครองด้วย (11 January 2024; Interview)

เนื้อหาหลักสูตรแดร์ มีความโดดเด่นในรูปแบบของการนำเสนอข้อมูลให้แก่เด็กนักเรียน โดยมีการศึกษาวิจัยค้นคว้าอย่างเป็นระบบ รวมทั้งกิจกรรมในหลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบเพื่อส่งเสริมสร้างความสามารถของเด็กนักเรียนในการแก้ไขปัญหาส่วนตัว ปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติดเด็กนักเรียนสามารถตัดสินใจโดยใช้รูปแบบแดร์ เนื้อหาหลักสูตรแดร์ มีทั้งสิ้น 10 บทเรียนดังนี้ บทที่ 1 วัตถุประสงค์และภาพรวมของหลักสูตรแดร์ บทที่ 2 บุหรี่กับนักเรียน บทที่ 3 ม่านควัน บทที่ 4 เหล้ากับนักเรียน บทที่ 5 ความจริง บทที่ 6 รากฐานของมิตรภาพ บทที่ 7 การรวมทุกอย่างเข้าด้วยกัน บทที่ 8 การกระทำของแต่ละคน บทที่ 9 ผีก ผีก และผีก บทที่ 10 กิจกรรมพิเศษ ทุกบทเรียนมีกิจกรรมให้นักเรียนได้คิดและแก้ปัญหาโดยวิธีคิดและการตัดสินใจแบบแดร์ด้วยการประสานระหว่างครูตำรวจแดร์ ครูประจำชั้นของนักเรียน และนักเรียนเพื่อให้บทเรียนแต่ละบทสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนได้เพื่อสามารถแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนได้ด้วยการตัดสินใจแบบแดร์โดยมีครูตำรวจแดร์และครูประจำชั้นคอยดูแลให้คำแนะนำ (Royal Thai Police, 1999, pp. 1-2) สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Thiphavan Khunthuang รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนสบกเขี้ยว กล่าวว่า โครงการแดร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

เยาวชนได้เพราะวิทยากรเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานโดยตรงเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด จึงมีองค์ความรู้ คำแนะนำต่างๆ และมีกรณีตัวอย่างจากผู้ติดยาเสพติดมาสอนแก่นักเรียนเพื่อให้ตระหนักถึงพิษภัยยาเสพติด อีกทั้งโครงการยังสอนทักษะในนักเรียนเพื่อเป็นหูเป็นตาให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อลดปัญหายาเสพติดในสังคม (11 January 2024; interview)

2. หลักพุทธธรรมที่ใช้ในการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยในโครงการแดร์

หลักพุทธธรรมที่ใช้สร้างภูมิคุ้มกันเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทย ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหา ยาเสพติดที่สำคัญคือ หลักเบญจศีล เบญจธรรม หลักโยนิโสมนสิการ หลักกัลยาณมิตร หลักอบายมุข 6 และหลักทศ 6 ดังนี้

อบายมุข เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้มีความเข้าใจเพื่อหลีกเลี่ยงจากอบายมุขได้ หลักเบญจศีลเบญจธรรมเพื่อพัฒนาสร้างภูมิคุ้มกันสามารถช่วยลดความเสี่ยงของเยาวชนต่อปัญหา ยาเสพติด ทำแต่สิ่งที่ดี จดเว้นสิ่งที่ไม่ดี หลักโยนิโสมนสิการเป็นการคิดอย่างแยบคายคิดอย่างมีเหตุผล กัลยาณมิตรคือการคบหาบุคคลที่แนะนำในทางที่เป็นประโยชน์ช่วยประคองตนให้พ้นภัย และทศ 6 กระตุ้นให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงการเคารพต่อธรรมชาติและสิทธิมนุษยชนส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่ดีช่วยสร้างภูมิคุ้มกันคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นปัจจัยสำคัญและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งคุณธรรมหมายถึงความงามความดีที่บุคคลควรประพฤติปฏิบัติ และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการตัดสินใจ ความดี ความผิด ความชั่ว การทำบุญ หรือทำบาป คุณธรรมจริยธรรมเป็นความดีที่มีอยู่ประจำใจของบุคคลที่มีมโนธรรม เป็นคุณค่าชีวิตของบุคคลที่จะนำมาซึ่งความสงบสุขในชีวิต สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ PhramahaThaveemongkol Srimaratana กล่าวว่าเมื่อนักเรียนได้รับการสั่งสอนหลักธรรมดังกล่าวจะช่วยแนะนำในเรื่องการออกห่างจากยาเสพติด ประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรม (12 January 2024; interview) และสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ , Phaophakon Ramnuch รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครนายก กล่าวว่า หลักพุทธธรรมจะสร้างภูมิคุ้มกันทางใจทำให้นักเรียนไม่หลงผิดไปกระทำผิดในสิ่งที่ไม่ดี เช่นยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด คบเพื่อนไม่ดี หากประพฤติตามหลักธรรมจะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี การศึกษาดี ตั้งใจเรียน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ประพฤติตนเป็นคนไม่ดี สังคมสงบสุขไม่เกิดอาชญากรรมต่างๆ เมื่อทุกคนอยู่ในหลักพุทธธรรม วิธีการบูรณาการด้วยการสอดแทรกหลักธรรมเข้าไปในบทเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้ง 10 บท พร้อมส่งเสริมให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมโครงการคุณธรรมจริยธรรมเสริมภูมิคุ้มกันให้มากขึ้นส่งเสริมชุมชนสังคมให้จัดกิจกรรม บวร (วัด บ้าน โรงเรียน) (11 January 2024; Interview) เพื่อสานความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคมให้รักใคร่ปรองดองช่วยกันสอดส่องดูแลความสงบสุขของสังคมให้ห่างไกลยาเสพติด เยาวชนไทยก็จะมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phrakhru Kittichotikhun Kittipālo (Palangang) ศึกษาเรื่อง “พุทธจริยศาสตร์กับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนในอำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์หลักพุทธจริยศาสตร์กับการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนในอำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยนำหลักธรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมดังนี้หลักอบายมุข โดยจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมให้คนในชุมชนเห็นโทษภัยของอบายมุขทั้งหลายเช่น กิจกรรมเข้าค่ายเรียนรู้โทษของยาเสพติด หลักปธาน 4 เช่น กิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด

โดยการจัดอบรมหรือเข้าค่าย วัฒนธรรม 6 เช่นกิจกรรมเข้าวัดทุกวันพระหรือเทศกาล ส่งเสริมให้คนในเข้าวัดเพื่อรักษาศีล และพรหมวิหารธรรม 4 กิจกรรม เช่น ค่ายเลิกละทิ้งสุรา ชีวิตสดใส เป็นต้น (The Buddhist Ethics for Prevention and Resolution of the Drug Problem of the Community in Pueainoi District Khon Kaen Province, 2019, p. 123) สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Sura, Saengrum ครูตำรวจแดร์ รอง สว. (จร.) สภ.ดงละคร กล่าวว่า โครงการแดร์สามารถบูรณาการร่วมกับหลักพุทธธรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจให้มีความเข้มแข็ง โดยใช้ภูมิคุ้มกันทางครอบครัวที่เป็นความรักความอบอุ่นความเข้าใจซึ่งกันและกัน ภูมิคุ้มกันจากสังคมสิ่งแวดล้อม จากกัลยาณมิตร รวมถึงการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่เกิดจากตนเป็นผู้กำหนด เยาวชนส่วนใหญ่ที่หลงเข้าไปเสพยาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด อาจเนื่องจากขาดความรักความอบอุ่น ขาดความเข้าใจต่อสังคม เข้าใจว่าตนเองไม่มีคุณค่า และขาดความรู้ทางธรรมพื้นฐาน หากเราต้องการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของเยาวชน ควรได้เรียนรู้ปรับทัศนคติด้วยการใช้ปัญญาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาของตนเอง ในด้านครอบครัวสังคมและเพื่อให้ประสานสัมพันธ์กันเป็นระบบเหมือนฟันเฟือง ๓ ตัวขับเคลื่อนกลไกให้ทำงานในเวลาเดียวกัน (11 January 2024; interview)

3. รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์ เชิงพุทธบูรณาการ

กระบวนการดำเนินการโครงการแดร์ตามแผนประชารัฐร่วมใจปลอดภัยยาเสพติด ประกอบด้วย

1) วางแผนผลิตครูตำรวจแดร์ และจัดระบบแผนการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

2) ประสานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการแดร์เพื่อจัดครูแดร์เข้าสอนตามแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้

3) ให้สถานศึกษาสร้างการมีส่วนร่วมของกลไก/เครือข่ายนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ คนในชุมชน ฯลฯ เพื่อร่วมกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียนทั้งในและรอบสถานศึกษา

4) ให้สถาบันการศึกษา ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดระเบียบรอบสถานศึกษาเพื่อลดพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา

สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ Vassana, Banyen ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีจุฬา กล่าวว่า การมีโครงการครูแดร์มาสอนในโรงเรียนผสมผสานกับใช้ธรรมศึกษาควบคู่ไปด้วยจะทำให้ลดและแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มนักเรียนเยาวชนได้ การสอนโดยใช้ครูแดร์อย่างสม่ำเสมอ มาย้า ซ้ำ ทบทวนบ่อยๆ จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง (11 January 2024; interview)

โครงการ D.A.R.E. มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1) การให้พื้นฐานความรู้กับนักเรียน เกี่ยวกับผลกระทบของการใช้สิ่งเสพติดซึ่งนอกจากผลกระทบที่มีต่อร่างกายแล้ว ยังมีผลกระทบไปถึงด้านอื่นๆ ในชีวิตของนักเรียน ได้แก่ด้านจิตใจอารมณ์สังคมและเศรษฐกิจอีกด้วย สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Vanvipha, Vorathat นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดดอนยอ กล่าวว่า โครงการแดร์สอนให้ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติดทำให้ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด (11 January 2024; interview)

2) โครงการ D.A.R.E. มุ่งที่จะสร้างทักษะและวิธีการในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ นักเรียนสามารถตัดสินใจได้บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง และสามารถต่อต้านการใช้สิ่งเสพติดตลอดจนแรง กดดันจากเพื่อนร่วมวัย สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Natnicha, Phuanglook นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีจุฬา กล่าวว่า โครงการแดร์สอนเกี่ยวกับพิษภัยยาเสพติด บูรณาการหลักพุทธธรรมใน การเป็นคนดีของสังคมด้วยการคบเพื่อนดี ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข มีเบญจศีล เบญจธรรม เชื่อฟังคำสอนบิดา มารดา ครู พระสงฆ์ ได้เป็นอย่างดี เพราะสอนให้รู้โทษภัยต่างๆ ของยาเสพติด ทำอะไรดีไม่ผิด ตอนใช้ชีวิตก็ จะไม่เลือกทำสิ่งที่ไม่ดี (11 January 2024; interview)

3) การเสนอทางเลือกให้กับนักเรียนนอกเหนือจากการที่นักเรียนจะหันไปใช้สารเสพติดและการใช้ ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Prakaidao, Puansa-nga นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนยอ กล่าวว่า โครงการแดร์สอนเกี่ยวกับพิษภัยยาเสพติด บูรณาการ ร่วมกับหลักพุทธธรรม ทำให้เราไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทำให้เราตั้งใจเรียน และทำให้เรามีอนาคตที่ดี (11 January 2024; interview)

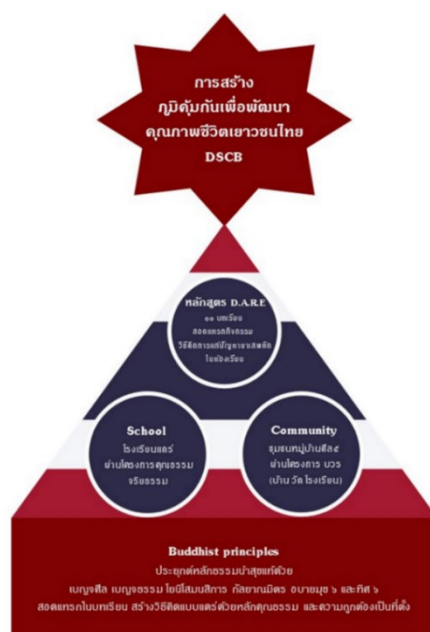
บูรณาการหลักพุทธธรรมที่ใช้สร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยผ่านโครงการ แดร์ โดยมีกระบวนการประสานโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการแดร์ จัดกลุ่มเป้าหมายนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 โดยมีการเรียนการสอนให้ความรู้ในหลักสูตรแดร์ซึ่งมี 10 บทเรียน บูรณาการด้วยหลักพุทธธรรมและ กิจกรรมประกอบหลักสูตรและประเมินผลหลักสูตร โดยมีสถานศึกษาร่วมกันประเมินผลและต่อยอด หลักสูตรด้วยโครงการคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติธรรมทุกวันศุกร์ก่อนเลิกเรียนสอดส่องดูแลความประพฤติ ของนักเรียน สร้างชุมชนหมู่บ้านศีล 5 ในรูปแบบโครงการ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) เพื่อความสงบสุขและ ปลอดภัยยาเสพติดในชุมชน เยาวชนไทยก็จะสามารถสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยใน โครงการแดร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phrakruvinaitorn Koon Candasillo ได้วิจัยเรื่อง “กระบวนการ พัฒนาเยาวชนตามหลักการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เชิงพุทธบูรณาการในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่าโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 มีเป้าหมายเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ชุมชนโดยความร่วมมือ ระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนาทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ เป็นการสร้างสรรค์ กิจกรรมให้เกิดความสามัคคีขึ้นในชุมชน โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการ มีการสร้างแรงจูงใจให้ ชุมชนรักษาศีล 5 มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน ปัจจัยที่ทำให้โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ทุก ฝ่ายต้องให้ความร่วมมือ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมให้มาก กระบวนการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนา เยาวชนตามหลักหมู่บ้านรักษาศีล 5 เชิงพุทธบูรณาการ มี 4 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านครอบครัว ผู้ปกครอง ต้องแนะนำอบรมสั่งสอนให้เยาวชนให้รู้จักคุณค่าความเป็นคนดี (2) ปัจจัยด้านการศึกษา ระบบการจัด การศึกษาต้องสอดคล้องกับความต้องการของเยาวชน (3) ปัจจัยด้านหน่วยงานรัฐ ควรมีกิจกรรมเชิงรูปแบบ ที่ส่งเสริมคุณธรรมศีลธรรมแก่เยาวชนในระดับครอบครัว สังคม และระดับชาติ (4) ปัจจัยด้านสังคม การ พัฒนาเยาวชนตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในชุมชน เช่นบ้าน วัด และโรงเรียน เยาวชนต้องได้เรียนรู้ทั้งจากประสบการณ์ตรง ครอบครัว เพื่อน ชุมชน และจากแหล่งความรู้ ต่าง ๆ (Journal of MCU Peace Studies. 2018. 6 (4); 1419-1431) และสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ Rattanaporn, Phanomporn ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนยอ กล่าวว่า โครงการครูตำรวจแดร์เป็น

โครงการที่ดี เป็นการประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะคอยช่วยเหลือนักเรียน เมื่อเกิดปัญหาหาสาเหตุหรือการป้องกันปัญหาหาสาเหตุและสร้างความเชื่อมั่นเมื่อนักเรียนพบเจอปัญหาหาสาเหตุสามารถพูดคุยกับครูตำรวจได้ (11 January 2024; interview) และสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ PhramahaThaveemongkol Srimaratana กล่าวว่า โครงการแดร์ช่วยให้ตนเองห่างไกลยาเสพติดการประยุกต์หลักพุทธธรรมทางกายช่วยให้ไม่ทำร้ายกันคนบุคคลที่ดี ละออบมุขและทิส 6 จะช่วยในเรื่องภูมิคุ้มกันคุณภาพชีวิต ทางใจช่วยให้พิจารณาในสิ่งที่ควรและไม่ควรเพื่อให้เป็นนักเรียนที่ดีและต่อยอดส่งเสริมให้กิจกรรมในชุมชน ทุกภาคส่วน (12 January 2024; interview)

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ โครงการแดร์สอนให้รู้พิษภัยยาเสพติด คิดแก้ปัญหาอย่างแดร์ประยุกต์หลักธรรมนำพาความสุขแท้ พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย” กล่าวคือ

โครงการแดร์สอนให้รู้พิษภัยยาเสพติด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหลักเลี้ยงยาเสพติดด้วยบทเรียน 10 บท โดยเนื้อหาหลักสูตรแดร์ มีความโดดเด่นในรูปแบบของการนำเสนอข้อมูลให้แก่นักเรียน รวมทั้งกิจกรรมในหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนแก้ไขปัญหาส่วนตัว ปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด เด็กนักเรียนสามารถตัดสินใจโดยใช้รูปแบบแดร์ เลือกริธีการดำเนินการโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบ และผลที่อาจเกิดตามมาโดยมีสถานการณ์จำลองและแสดงบทบาทสมมติให้แก่นักเรียนได้ทำการฝึกปฏิบัติค้นหาวิธีแก้ปัญหาร่วมกันกับเพื่อนและตัดสินใจเลือกทำอย่างมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจนั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีการฝึกทักษะวิธีการต่อต้านแรงกดดันจากเพื่อนและความรู้สึกภายในของตนเอง อันเป็นการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร คิดแก้ปัญหาอย่างแดร์ ได้แก่ 1) ระบุปัญหา 2) ประเมินทางเลือก 3) ตัดสินใจเลือก และ 4) ประเมินผล โดยยึดหลักคุณธรรมและความถูกต้อง ประยุกต์หลักธรรมนำพาความสุขแท้ โดยประยุกต์หลักเบญจศีล เบญจธรรม เสริมสร้างคนดี กัลยาณมิตรช่วยประคองตนให้พ้นภัย โยนิโสมนสิการช่วยตระหนักคิดอย่างมีเหตุผล อบายมุขรู้แจ้งถึงทางเสื่อมควรหลีกเลี่ยง ทิส 6 ช่วยสร้างความประพฤตินที่ดีต่อบุคคลต่างๆ เมื่อประยุกต์ใช้กับโครงการแดร์สอดแทรกในบทเรียนต่าง ๆ ของแดร์ เพื่อสร้างเยาวชนไทยให้เป็นคนดี สามารถแก้ปัญหาการระบาดของยาเสพติดในชุมชน โดยมีองค์ความรู้จากงานวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

แผนภาพองค์ความรู้จากการวิจัย: ที่มาของภาพโดยผู้วิจัย

พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย ด้วยการเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียน หมู่บ้านศีล 5 ของชุมชนโครงการ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ในการต่อยอดสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่เยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ

ได้รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทย DSCB

D คือ โครงการ D.A.R.E สอนให้รู้พิชภัยยาเสพติด หลักสูตรแดร์ 10 บทเรียนสอดแทรกกิจกรรมวิธีการแก้ปัญหาเสพติด ในห้องเรียน คิดแก้ปัญหาอย่างแดร์ คือ 1) ระบุปัญหา 2) ประเมินทางเลือก 3) ตัดสินใจเลือก และ 4) ประเมินผล โดยยึดหลักคุณธรรมและความถูกต้อง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

S คือ School โรงเรียนแดร์ ผ่านโครงการคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย

C คือ community ชุมชนหมู่บ้านศีล 5 ผ่านโครงการ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย

B คือ Buddhist principles ประยุกต์หลักธรรมนำพาความสุขแท้ด้วย เบญจศีล เบญจธรรม โยนิโสมนสิการ กัลยาณมิตร อบายมุข 6 และทศ 6 สอดแทรกในบทเรียน สร้างวิธีคิดแบบแดร์ด้วยหลักคุณธรรมและความถูกต้องเป็นที่ตั้ง นำเสนอเป็นภาพอธิบายได้ ดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย

คุณภาพชีวิตของเด็กเยาวชนเกี่ยวข้องกับระดับความพึงพอใจในชีวิตและความรู้สึกเป็นสุขหรือความผาสุกในชีวิตที่บุคคลรับรู้ความหมาย และประเมินได้ด้วยตนเองซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลนั้น ภายใต้อะไรที่ประกอบที่สำคัญ 5 มิติ ได้แก่ ด้านวัตถุ ด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ความปลอดภัย ด้านพฤติกรรมเสี่ยง และด้านคุณภาพความเป็นอยู่ในโรงเรียน ปัญหาเสพติดถือเป็นภัยร้ายแรงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก การดำเนินการในการสร้างภูมิคุ้มกันแก้ปัญหาเสพติดจะต้องยึดพื้นที่เป็นหลักในการดำเนินงาน เน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสนับสนุนให้ทุกฝ่ายเข้ามามีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการ

แก้ปัญหาและให้ความสำคัญแก่การป้องกันโดยเน้นสร้างภูมิคุ้มกันแก่เด็กและเยาวชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โครงการแดร์ เป็นโครงการที่ออกแบบมาสำหรับใช้กับนักเรียนกลุ่มก่อนวัยเสี่ยงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มุ่งไปที่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 เป็นหลัก โดยเนื้อหาหลักสูตรแดร์ และกิจกรรมในหลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบเพื่อส่งเสริมสร้างความสามารถของเด็กนักเรียนในการแก้ไขปัญหาส่วนตัว ปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติดเด็กนักเรียนสามารถตัดสินใจโดยใช้รูปแบบแดร์ประกอบด้วย (1) ระบุถึงปัญหา (2) ประเมินทางเลือก (3) ตัดสินใจเลือก และ (4) ประเมินผล โดยมีกระบวนการดำเนินการโครงการแดร์ ประกอบด้วย (1) วางแผนผลิตครูตำรวจแดร์ และจัดระบบแผนการเรียนการสอนให้แก่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 (2) ประสานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการแดร์เพื่อจัดครูแดร์เข้าสอนตามแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ (3) ให้สถานศึกษาสร้างการมีส่วนร่วมของกลไก/เครือข่ายนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ คนในชุมชน ฯลฯ เพื่อร่วมกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียนทั้งในและรอบสถานศึกษา (4) ให้สถาบันการศึกษาร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดระเบียบรอบสถานศึกษาเพื่อลดพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phrakhrusamu Somchai Nissabho (Prakobpornchai) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การป้องกันปัญหายาเสพติดตามหลักอริยสัจ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย” ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกลุ่มเด็กนักเรียน โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา สร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนให้มีความสามารถเผชิญกับปัญหาอุปสรรคและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ภาครัฐส่งเสริมสนับสนุนจัดตั้งหน่วยงานปราบปรามยาเสพติด โรงเรียนประสานงานความร่วมมือจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกในการร่วมมือป้องกันยาเสพติด (Strategic Preventive Plan on Drugs Addition Applying The Four noble Truths in Secondary Schools Sukhothai Province, 2018, หน้า 132) และสอดคล้องกับงานวิจัยของRangsirat Wongupparaj ได้ทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาโครงการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์” ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์แนวคิดการเรียนรู้ทางสังคมเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเยาวชน ได้แก่ (1) ความชัดเจนของแนวคิดที่ประกอบด้วยมาตรฐานและองค์ประกอบรายได้ (การตระหนักรู้ตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้สังคม ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ) (2) การเลือกใช้รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยและความจำเพาะ (3) เนื้อหากิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม และ (4) เกณฑ์ในการวัดความสำเร็จที่สามารถสังเกตได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และมาตรฐาน (Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University. 2015 9 (19); 76-93)

หลักพุทธธรรมที่ใช้สร้างภูมิคุ้มกันเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทย ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหายาเสพติดที่สำคัญคือ หลักเบญจศีล เบญจธรรม หลักโยนิโสมนสิการ หลักกัลยาณมิตร หลักอบายมุข 6 และหลักทศ 6 ดังนี้ อบายมุข 6 คือความเสื่อม 6 ประการนำพาชีวิตให้ตกต่ำไม่เป็นสุข หลักเบญจศีล เบญจธรรมเพื่อพัฒนาสร้างภูมิคุ้มกันสามารถช่วยลดความเสี่ยงของเยาวชนต่อปัญหายาเสพติด ทำแต่สิ่งที่ดี งดเว้นสิ่งที่ไม่ดี หลักโยนิโสมนสิการเป็นการคิดอย่างแยบคายคิดอย่างมีเหตุผล กัลยาณมิตรคือการคบหาบุคคลที่แนะนำในทางที่เป็นประโยชน์ช่วยประคองตนให้พ้นภัย และทศ 6 กระตุ้นให้นักเรียนมีความ

เข้าใจถึงการเคารพต่อธรรมชาติและสิทธิมนุษยชนส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่ดีช่วยสร้างภูมิคุ้มกันคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น วิธีการบูรณาการด้วยการสอดแทรกหลักธรรมเข้าไปในบทเรียนและกิจกรรมต่างๆ ทั้ง 10 บท พร้อมส่งเสริมให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมโครงการคุณธรรมจริยธรรมเสริมภูมิคุ้มกันให้มากขึ้นส่งเสริมชุมชนสังคมให้จัดกิจกรรม บวร (วัด บ้าน โรงเรียน) เพื่อสานความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคมให้รักใคร่ปรองดองช่วยกันสอดส่องดูแลความสงบสุขของสังคมให้ห่างไกลยาเสพติด เยาวชนไทยก็จะมีพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phrakhru Kittichotikhun Kittipālo (Palangang) ศึกษาเรื่อง “พุทธจริยศาสตร์กับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนในอำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่าหลักพุทธจริยศาสตร์สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนของตน ประกอบด้วยหลักธรรม 4 ประการคือ (1) หลักอภัยมุข (2) หลักปธาน 4 (3) หลักพัฒนามุข 6 และ (4) หลักพรหมวิหาร 4 การวิเคราะห์หลักพุทธจริยศาสตร์กับการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนในอำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยนำหลักธรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมดังนี้หลักอภัยมุข โดยจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมให้คนในชุมชนเห็นโทษภัยของอบายมุขทั้งหลายเช่น กิจกรรมเข้าค่ายเรียนรู้โทษของยาเสพติด หลักปธาน 4 เช่น กิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดโดยการจัดอบรมหรือเข้าค่าย พัฒนามุข 6 เช่นกิจกรรมเข้าวัดทุกวันพระหรือเทศกาล ส่งเสริมให้คนในเข้าวัดเพื่อรักษาศีล และพรหมวิหารธรรม 4 กิจกรรม เช่น ค่ายเลิกบุหรี่สุรา ชีวิตสดใส (The Buddhist Ethics for Prevention and Resolution of the Drug Problem of the Community in Pueainoi District Khon Kaen Province, 2019, p. 123)

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ “โครงการแดร์สอนให้รู้พิษภัยยาเสพติด คิดแก้ปัญหายาอย่างแดร์ บูรณาการหลักธรรมนำพาความสุขแท้ พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย” โครงการแดร์สอนให้รู้พิษภัยยาเสพติด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหลักเลี้ยงยาเสพติด รวมทั้งกิจกรรมในหลักสูตรเพื่อส่งเสริมสร้างความสามารถของเด็กนักเรียนในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด นอกจากนี้ยังมีการฝึกทักษะวิธีการต่อต้านแรงกดดันจากเพื่อนและความรู้สึกภายในของตนเอง อันเป็นการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร

คิดแก้ปัญหายาอย่างแดร์ ได้แก่ 1) ระบุปัญหา 2) ประเมินทางเลือก 3) ตัดสินใจเลือก และ 4) ประเมินผล โดยยึดหลักคุณธรรมและความถูกต้องใช้ในการตัดสินใจ

บูรณาการหลักธรรมนำพาความสุขแท้ โดยบูรณาการหลักเบญจศีล เบญจธรรมเสริมสร้างคนดี กลยาณมิตรช่วยประคองตนให้พ้นภัย โยนิโสมนสิการช่วยตระหนักคิดอย่างมีเหตุผล อบรมมุขขันธ์ถึงทางเสื่อมควรหลีกเลี่ยง ทิศ 6 ช่วยสร้างความประพฤตินที่ดีต่อบุคคลต่างๆ เมื่อประยุกต์ใช้กับโครงการแดร์สอดแทรกในบทเรียนต่างๆ ของแดร์ ย่อมสร้างความสุขให้แก่เยาวชนไทยให้เป็นคนดีเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา ยาเสพติด พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย ด้วยการเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียน หมู่บ้านศีล 5 ของชุมชนด้วยโครงการ บวร ในการต่อยอดสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่เยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ

ได้รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทย DSCB ตามองค์ความรู้ “โครงการแดร์สอนให้รู้พิษภัยยาเสพติด คิดแก้ปัญหาอย่างแดร์ บูรณาการหลักธรรมนำพาความสุขแท้ พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย”

D คือ หลักสูตร D.A.R.E 10 บทเรียนสอดแทรกกิจกรรมวิธีคิดการแก้ปัญหา ยาเสพติด ในห้องเรียน ตามองค์ความรู้ “โครงการแดร์สอนให้รู้พิษภัยยาเสพติด”

S คือ School โรงเรียนแดร์ ผ่านโครงการคุณธรรมจริยธรรม ตามองค์ความรู้ “พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย”

C คือ community ชุมชนหมู่บ้านศีล 5 ผ่านโครงการ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ตามองค์ความรู้ “พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนไทย”

B คือ Buddhist principles หลักธรรม เบญจศีล เบญจธรรม โยนิโสมนสิการ กัลยาณมิตร อบายมุข 6 และทิส 6 สอดแทรกในบทเรียน สร้างวิธีคิดแบบแดร์ด้วยหลักคุณธรรมและความถูกต้องเป็นที่ตั้ง ตามองค์ความรู้ “บูรณาการหลักธรรมนำพาความสุขแท้”

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phramaha Thanakorn Katapugkño (Donkamonkan) ศึกษาเรื่อง “พุทธวิธีในการดำเนินการบำบัดผู้เสพยาเสพติดของสถานพักฟื้นวัดถ้ำกระบอก” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การสร้างองค์ความรู้ด้านยาเสพติด เพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดห่างไกลยาเสพติด และไม่กลับไปเสพยาเสพติด โดยการลด ละ เลิกยาเสพติด การประยุกต์ใช้หลักธรรมเป็นเครื่องมือพัฒนาจิตใจเป็นสำคัญ สถาบันทางสังคมที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชน โดยการปลูกฝังพฤติกรรมด้านสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้วยการสร้างบรรยากาศความรักความอบอุ่นให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว ชุมชนด้วยการทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเหลือหลอมให้เด็กและเยาวชนมีเกราะป้องกันมีพัฒนาการที่ดีมีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์และเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนต้องช่วยกันดูแลพัฒนา ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศด้วยการนำหลักธรรมมาเป็นแก่นการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องชี้ให้เห็นว่า เพื่อนซึ่งมีอิทธิพลมากที่สุด ให้คบเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตร (An Application of Buddhist Principles to Drug Addicts' Rehabilitation of Wat Thom Krabok, 2018, p. 132) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phrakruvinaitorn Koon Candasilo ได้วิจัยเรื่อง “กระบวนการพัฒนาเยาวชนตามหลักการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เชิงพุทธบูรณาการในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนาทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ เป็นการสร้างสรรคกิจกรรมให้เกิดความสามัคคีในชุมชน โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการ มีการสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนรักษาศีล 5 มุ่งเน้นการสร้างความดีมีมิตรไมตรีที่ดีต่อกันในชุมชน โดยมีปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านครอบครัว ผู้ปกครองต้องแนะนำอบรมสั่งสอนให้เยาวชนให้รู้จักคุณค่าความเป็นคนดี (2) ปัจจัยด้านการศึกษา ระบบการจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับความต้องการของเยาวชน (3) ปัจจัยด้านหน่วยงานรัฐ ควรมีกิจกรรมเชิงรูปแบบที่ส่งเสริมคุณธรรมศีลธรรมแก่เยาวชนในระดับครอบครัว สังคม และระดับชาติ (4) ปัจจัยด้านสังคม ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในชุมชน เช่นบ้าน วัด และโรงเรียน เยาวชนต้องได้เรียนรู้ทั้งจากประสบการณ์ตรง

ครอบครัว เพื่อน ชุมชน และจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ (Journal of MCU Peace Studies. 2018. 6 (4); 1419-1431)

ข้อเสนอแนะ

รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์ เชิงพุทธบูรณาการ นั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1) องค์ความรู้รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทย DSCB ควรส่งเสริมให้ความรู้เป็นหลักสูตรสำหรับทุกโรงเรียนอย่างจริงจัง โดยเริ่มจากหลักสูตรแดร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปจนถึงกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยทั้งด้านโรงเรียนในรูปแบบโครงการคุณธรรมจริยธรรมและด้านชุมชนด้วยโครงการ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) โดยการนำของเจ้าอาวาสวัดในชุมชนเป็นแกนกลางในการดำเนินการด้วยความร่วมมือของกรรมการบริหารชุมชนนั้น ๆ

2) ควรนำผลการวิจัยรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทย DSCB มาพัฒนาต่อยอดหลักสูตรชั้นมัธยมเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์ เชิงพุทธบูรณาการ ให้กับเยาวชนอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) องค์ความรู้รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทย DSCB เป็นความร่วมมือทั้งภาครัฐ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) โรงเรียน และชุมชนโดยการนำของเจ้าอาวาสวัดในชุมชนและผู้นำชุมชนร่วมกัน และความร่วมมือจากคนในชุมชนในแต่ละครอบครัว ดังนั้นความสำเร็จของงานวิจัยนี้จึงขึ้นอยู่กับความร่วมมือทั้ง 3 ฝ่ายอย่างต่อเนื่องและจริงจังในการนำองค์ความรู้รูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทย DSCB ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) ควรปลูกฝังองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ โครงการแดร์สอนให้รู้พิชภัยยาเสพติด คิดแก้ปัญหาอย่างแดร์ ประยุกต์หลักธรรมนำพาความสุขแท้ พัฒนาคุณภาพแก่เยาวชนไทย” ในนักเรียนเยาวชนไทยด้วยการส่งเสริมนักเรียนที่มีความประพฤติดีมีปฏิภาณไหวพริบที่ดีในการแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียนหรือชุมชน ด้วยการมอบรางวัลทุนการศึกษาหรือเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติแก่นักเรียนที่มีผลงาดีเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนทุกคนในการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยผ่านโครงการแดร์ เชิงพุทธบูรณาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคมไทยผ่านโครงการแดร์เชิงพุทธบูรณาการ
- 2) ศึกษาวิเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเสพติดในชุมชนเชิงพุทธบูรณาการ

Reference

Books

- Mahachulalongkornrajavidyalaya. (1996). *Thai Tripitaka Mahachulalongkornrajavidyalaya*. Bangkok: MCU Press.
- Office of the Narcotics Control Board. (2021). *Results of drug suppression throughout the country Annual report 2021*. Bangkok: Office of the Narcotics Control Board.
- Phra Brahmagunabhorn (P. A. Payutto). (2014). *Buddhadhamma Extended Edition (Ed.39th)*. Bangkok: MCU Press.
- Royal Thai Police. (1999). *Drug Abuse Resistance Education*. Bangkok: Police Printing.
- Somnoi, Charoon. (1997). *the Five Precepts, five ennobling virtues and precepts to be observed*. Bangkok: Buddhateera press.
- Thai Health Promotion Foundation (ThaiHealth). (2013). *Quality of Life Work and Happiness*. Bangkok: Thammasa Press.
- The United Nations Children's Fund: UNICEF. (2007). *Innocent Report Card 7: Child poverty in perspective: An overview of child well-being in rich countries*. Newyork: The United Nations.

Journal

- Organization for Economic Cooperation and Development: OECD. (2007). Quality of life and concept of 'living well' with HIV/AIDS in sub-Saharan Africa. *Journal of Nursing Scholarship*, 128-133.
- Phrakruvinaitorn Koon Candasillo. (October-December). The Youth Development Process Based on the Five Precepts Village Model of Buddhist Integration in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. *Journal of MCU Peace Studies*, 2018, 6 (4); 1419-1431.
- Rangsirat Wongupparaj. (May- August). The guideline for developing a project on drug prevention and treatment in youth by social and emotinal learning (sel) activities. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 2015, 9 (19); 7-93.

Thesis

- Phrakhru Kittichotikhun Kittipālo (Palangang). (2019). The Buddhist Ethics for Prevention and Resolution of the Drug Problem of the Community in Pueainoi District Khon Kaen Province. *A Dissertation Degree of Doctor of Philosophy (Philosophy)*. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phrakhrusamu Somchai Nissabho (Prakobpornchai). (2018). Strategic Preventive Plan on Drugs Addition Applying The Four noble Truths in Secondary Schools Sukhothai Province. *A Dissertation Degree of Doctor of Philosophy Buddhist Educational Administration*. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Phramaha Thanakorn Katapunño (Donkamonkan). (2018). An Application of Buddhist Principles to Drug Addicts' Rehabilitation of Wat Thom Krabok. A Dissertation Degree of Doctor of Philosophy (Buddhist Studies). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Interview

Banyen Vassana. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Chaemchoun Songvudhi. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Khunthuang Thiphavan. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Phanomporn Rattanaporn. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Phaophakon Ramnuch. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Phraikhet Valin. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Phuanglook Natnicha. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Puansa-nga Prakaidao. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Rattanaporn Phanomporn. Director of Wat Don Yo School. (11 January 2024 Interviewer)

Saengrum Sura. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)

Srimaratana Phramaha Thaveemongkol. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (12 January 2024 Interviewer)

Srimaratana Phramaha Thaveemongkol Chataveero. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (12 January 2024 Interviewer)

Veerayuth, C. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (12 January 2024 Interviewer)

Vorathat Vanvipha. Drug problems affect the immunity and quality of life of Thai youth. (11 January 2024 Interviewer)